DET JURIDISKE FAKULTET
UNIVERSITETET I BERGEN

NOTAT

til

Fakultetsstyret

Jnr. Arkiv	Sak nr. 67/15 Styremøte 08.09.2015

BUDSJETTFORSLAG 2016

I samsvar med det framlagte forslaget inviterer dekan og fakultetsdirektør fakultetsstyret til å gjøre slikt

Vedtak:

Dekan

Fakultetsdirektør

Budsjettforslag 2016

1. Sammendrag
   En kort presentasjon av de viktigste utfordringene ut fra universitetets strategi
2. Budsjettforslag 2016 for grunnbevilgningen
   1) Rammebudsjett inkl. rekrutteringsstillinger
   2) Øremerket budsjett utenfor rammen
   3) Budsjett for instituttinntekter
   4) Budsjett for inntekter til avskrivninger
3. Budsjettforslag 2016 målsetning for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)
   1) Bidrag fra Forskningsrådet
   2) Bidrag fra EU
   3) Andre bidragsinntekter
   4) Oppdrag
4. Langtidsvurderinger

1. Sammendrag

Fakultetets ambisjon er å bli mer synlig i den nasjonal og internasjonale forskningsfronten samt levere undervisning som har en kvalitet på internasjonalt høyt nivå, jfr. Strategiplanen for Det juridiske fakultet 2011-2015. For å nå dette målet, er det nødvendig med en langsiktig og planmessig oppbygging av fakultetet. Det viktigste målet til fakultetet er fortsatt å styrke staben av fast ansatte slik at vi kan fylle studiereformen fra 2003 med kvalitet, samt styrke grunnlaget for påkrevd juridisk forskning. Fakultetet mener at det må skje en vesentlig vekst i staben av fast ansatte, og at en nettoøkning på tre personer i førstestilling i årene framover vil være nødvendig og forsvarlig.

Fakultetets masterstudium er blant de mest omsøkte studieplasser i landet. I 2015 er Masterstudiet i rettsvitenskap nummer fire på listen, bare forbigått av NHH, rettsvitanskap ved UiO og Politihøyskolen. Vi scorer også veldig bra på studentbarometeret noe som indikerer at studentene er tilfreds med kvaliteten på den undervisningen de får. På denne undersøkelsen er vi rangert som det beste juridiske lærestedet i Norge. På studnetbarometeret er vi også rangert som det beste studiet ved UiB. Vi har også en publiseringsstatistikk som dokumenterer at våre vitenskapelig ansatte publiserer forskningsresultater i et omfang som ikke ligger noe tilbake for sammenlignbare fagmiljøer. I 2015 ligger vi øverst på statistikken ved UiB over antall publiseringspoeng per førstestilling/postdoc.

Forholdstallet mellom antall studenter og vitenskapelig ansatte er langt dårligere ved Det juridiske fakultet, enn ved andre fakulteter det er naturlig å sammenligne seg med. De gode resultatene er derfor oppnådd til tross for den vanskelige bemanningssituasjonen. I følge Database for høyere utdanning har Det juridiske fakultet 22,4 studenter pr ansatte i undervisnings- og forskerstillinger, mens Det samfunnsvitenskapelige fakultet har 12,5 studenter pr ansatt og Det humanistiske fakultet har 8,4 studenter pr ansatt. Tilsvarende er grunnbevilgning i 2014 pr student om lag det dobbelte for studenter ved Det humanistiske fakultet,enn for Det juridiske fakultet.

Den knappe bemanningen fører også med seg at fakultetet i for liten grad kan allokere ressurser til tverrvitenskapelige forskningssatsinger. Her mener vi at det ligger et stort potensiale. De fleste forskningsfelt har sider med juridiske dimensjoner, og ved å inkludere slike perspektiv vil forskningsmiljøet ved Universitetet i Bergen stå sterkere i konkurransen mot andre store aktører. Vi understreker at våre ansatte allerede i dag er involvert i slike prosjekter, men vi mener at en bredere satsing på fakultetet vil utløse nye muligheter for tverrvitenskapelige satsinger.

Vi anbefaler derfor at Universitetet i Bergen bør satse mer på Det juridiske fakultet i tiden fremover. Før en slik satsing kan finne sted, vil det imidlertid være påkrevd å skape balanse i dagens økonomi. Det juridiske fakultet har over flere år informert universitetsledelsen om de strukturelle finansielle utfordringene fakultetet står overfor. Vi har de seneste årene hatt et forbruk som har oversteget inntektene. Grunnet et vesentlig fremførbart overskudd fra tidligere år da vi slet med å rekruttere vitenskapelig ansatte, har ikke overbruket så langt resultert i regnskapsmessige underskudd. Dette endrer seg inneværende regnskapsår, hvor vi i skrivende stund, i følge Økonomiavdelingen, styrer mot et negativt resultat på 4,1 mill. Selv om fakultetet unnlater å gå til ytterligere rekrutteringer i 2016 og ellers videreføre aktiviteten på samme nivå som i år, viser prognosene våre at fakultetet vil ha et driftsmessig underskudd for 2016 på ca 8 mill. Akkumulert underskudd vil dermed nå 12 mill ved utgangen av 2016.

Universitetsstyret har i lang tid utrykt vilje til å prioritere Det juridiske fakultet. En har over flere år søkt departementet om en bevilgning på 10 mill utenfor rammen for å rette opp den skjevheten som har befestet seg med hensyn til ressurstilgangen. Vi har også blitt tilgodesett med en ekstra satsing på 3+1 mill for 2015, men grunnet de generelle rammekuttene som også er gjort gjeldende overfor Det juridiske fakultet har satsingen i realiteten nærmest blitt et nullsumspill. Netto rammeøkning har blitt 1 mill, noe som altså viser seg å være utilstrekkelig.

Fakultetet har selv arbeidet intensivt for å bedre finansieringen vår. I dialog med departementet og de nye juridiske lærestedene tok vi i studieåret 2014-2015, som en pilot, opp 30 studenter på grunnlag en bachelor-grad. Denne ordningen ble videreført i revidert statsbudsjett og departementet fullfinansierer nå disse studieplassene.

Fakultetet satser på digitalisering både av undervisning og forskningsformidling. Vi har etablert digitale plattformer for samtlige obligatoriske kurs i masterstudiet og vi arbeider systematisk for å utvikle nye plattformer for forskningsformidling. Dette krever ytterligere investeringer på utstyrssiden, samt at vi bygger ut de teknisk/administrative funksjonene ved fakultetet, slik at vi får robuste funksjoner som sikrer en effektiv utnyttelse av produksjonskapasiteten og god kvalitet på sluttproduktet.

Ved siden av de forskningsområdene som særlig er trukket fram i Strategiplanen; strafferett, formuerett og EØS/konkurranserett, er det mange livsområder som lider under mangel på juridisk forskning. I skatterett er det eksempelvis kun 1 –en– professor i Norge. Uten tilstrekkelig kapasitet gjennom så vel stipendiater, postdoktorer og fast ansatte forskere, vil vi stå i fare for ikke å ha tilstrekkelige juridiske kompetanse i landet. I samsvar med UiBs satsing på marin forskning, er havrett og miljøforvaltning i havet et område som krever økt oppmerksomhet. For nasjonen kan det være ødeleggende om ikke vi er på høyde med andre land for å sikre nasjonale ressurser. Dette vil i stor grad skje gjennom juridisk avtaleverk som utvikles på internasjonalt nivå.

Fakultetet ønsker at UiB vil være med å realisere fakultetets ambisjoner gjennom en langsiktig satsing på fakultetet for å foreta en gradvis oppbygging av staben. For dette formål mener vi at det i 2016 er nødvendig å styrke fakultetets rammebevilgning. De siste prognosene tyder altså på at fakultet vil ha en negativ overføring inn i 2016 på 4,1 mill kr. Selv om fakultetet har behov for styrking staben også i 2016, ser vi at det først og fremst er påkrevd å skape balanse på det nåværende aktivitetsnivået. Vi velger derfor å foreslå et en varig økning av grunnbevilgningen på 10 mill som vil skape balanse i økonomien i 2018. Denne økningen kommer i tillegg til 3 millioner i 2016 som er lagt inn i økonomiavdelingens langtidsbudsjett for årene 2016 og 2017.

2. Budsjettforslag 2016 – grunnbevilgningen

1) Rammebudsjett inkl. rekrutteringsstillinger

Kommentarer til basis 1.1
I basis er det tatt høyde for en forespeilet styrking av grunnbevilgningen på 3 mill. Videre er det korrigert for 30 nye studielplasser bevilget høsten 2015 i revidert statsbudsjett, med kr 1 545 000. Det ligger også inne en siste innfasing av studieplasser bevilget 2011, kr 776 000.

1.2 Kommentarer resultatmidler utdanning.
Nedgangen i resultatmidler utdanning avspeiler nedgangen i resultatparametrene fra regnskapsåret 2013 til 2014. Denne nedgangen er tidligere rapport og kommer av et spesielt høyt opptakstall i 2008.

1.3 Resultatmidler forskning.
Nedgangen skyldes i første rekke lavere innbetaling fra NFR i 2014 enn i 2013, en endring som reduserte resultatmidlene med kr 1,6 millioner. I samme tidsperioden hadde fakultetet en økning i antall publikasjonspoeng, og dette økte resultatmidlene med kr 149 000. Videre fikk fakultetet en økning i resultatinntektene som følge av at det ble uteksaminert en stipendiat mer i 2014 sammenlingnet med 2013.

1.4 Øremerkete midler rekruttering stipendiater.
Reduksjonen skyldes utfasing av to stipendiatstillinger som ble tildelt fakultetet i 2012.

1.5 Øremerktede midler rekruttering postdoktorer.
Her er det ingen endring fra 2015. Fakultetet bruker deler av disse øremerkede midlene til stipendiatstillinger.

2) Øremerket budsjett utenfor rammen

1.1 Foreslått endring basis.

For å bringe fakultetet opp på et forsvarlig nivå ber om en varig styrking av grunnbevilgningen med kr. 10 millioner utover kr 3 million som lagt inn i økonomiavdelingens langtidsbudsjett for årene 2016 og 2017. Dette vil bringe økonomien i balanse ved utgangen av 2018. Vi viser her til punkt 4 «Langtidsvurderinger.»

1.4/5 Foreslått endring rekrutteringsstillinger:
Fakultetet har igangsatt en rekrutteringsprosess for å tilsette fire nye stipendiater i inneværende år. Vår vurdering er at dette er en minimumsstørrelse på et årskull stipendiater for å kunne opprettholde kvaliteten på ph.d. programmet ved fakultetet. De fire nye stipendiatene bringer antallet rekrutteringsstillinger over fakultetets måltall på 24 (dette tallet forutsetter at vi beholder de to stillingene som er tatt ut til refordeling, jfr. pkt.1.4). Vi ber om å få tildelt ytterligere to rekrutteringsstillinger for å dekke inn de nye, omtalte rekrutteringene. Til sammen ber vi om kr 1 510 000 til disse stillingene.

3) Budsjett for instituttinntekter

Fakultetet gjennomfører årlig ett eller flere EVU-kurs, og disse kom ikke med i fjorårets innspill. For 2016 forventer vi at ett kurs gjennomføres og vil gi inntekter på kr 600 000. Disse inntektene kommer i tillegg til det normale budsjettet for diverse «instituttinntekter» på kr 200 000.

4) Budsjett for inntekter til avskrivninger

Fakultetet har de to siste årene investert en god del for å bygge opp den ønskede DigUiB-aktiviteten. De økte investeringene gir større avskrivningskostnader og tilsvarende økning i inntektene til avskrivninger. Avskrivningsinntektene økes fra kr 300 000 til kr 1 300 000.

Tabell 1 Budsjettforslag 2016, Grunnbevilgningen

	Budsjettforslag GB for Inntekter Det juridiske fakultet (tusen kr)	Budsjett 2015	Budsjett 2016 konsekvensjustert	Endring
1.1	Basis	38 937	45 427	6 489
1.2	Resultatmidler utdanning	59 594	56 909	-2 685
1.3	Resultatmidler forskning	5 624	4 698	-926
1.4	Øremerkede midler rekruttering stipendiater	17 297	17 060	-236
1.5	Øremerkede midler rekruttering postdoktorer	1 572	1 625	52
2	Øremerkede midler annet	-	-	-
3	Instituttinntekter	200	200	-
4	Avskrivningsinntekter	300	300	-
	Sum grunnbevilgning	**123 524**	**126 219**	**2 694**
1.1	Foreslått endring basis (spesifiseres)		10 000	10 000
1.4/5	Foreslått endring rekrutteringsstillinger (spesifiseres)		1 510	1 510
2	Foreslått endring i øremerkede midler annet (spesifiseres)			-
3	Foreslått endring i Instituttinntekter		600	600
4	Foreslått endring i avskrivningsinntekter		1 000	1 000
	Sum budsjett inkl. foreslått endring	**123 524**	**139 329**	**15 804**
1-4	*herav disponert til investeringer inkl øremerket*	*950*	*950*	*950*
1-4	*herav foreslått endring i disponert til investeringer inkl. øremerket*			-

3. Budsjettforslag – bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Etter god vekst gjennom flere år med en topp i BOA-aktivitet i 2014, viser 2015 en betydelig reduksjon. Ved inngangen til 2015 hadde fakultetet 12 prosjekter med finansiering fra Forskningsrådet. I løpet av 2015 fases 5 av disse ut, samtidig som fakultetet har fått finansiering til 2 nye. I 2016 fases ytterligere 4 prosjekter ut. Fakultetet har ikke hatt finansiering fra EU i denne perioden.

1) Bidrag fra Forskningsrådet

Fakultetet jobber aktivt med å fornye prosjektporteføljen fra Forskningsrådet. Fakultetet bistår med administrativ støtte for å øke mobilisering til nye prosjektsøknader. For å tilrettelegge for søknadsskriving, vedtok fakultetsstyret i vår at forskere som jobber med søknader der de selv skal være prosjektleder, skal få fritak fra undervisning i deler av søknadsperioden. Mobiliseringen mot forskermiljøene har bidratt til at det ved utgangen av 2015 er sendt flere søknader til utlyste programmer i NFR.

På bakgrunn av antall søknader er det i tabell 1 under lagt inn en forventning om et par prosjekter med oppstart siste halvår 2016.

2) Bidrag fra EU

Fakultetet har sterke fagmiljøer som i løpet av neste strategiperiode skal bygges opp til å bli ledende internasjonalt. Som en del av dette, vil fakultetet mobilisere mot en langsiktig satsning mot EU. Det finnes programmer innen de tematiske satsingene (Societal challenges) som er særlig relevante for fakultetets fagmiljøer. I tillegg er det forskere i fakultetets fagmiljø som ønsker å posisjonere seg mot ERC.

3) Andre bidragsinntekter

Størstedelen av aktiviteten i denne kategorien kommer fra gaver og gaveforsterkninger. Fakultetet budsjetterer ikke med nye gaver i 2016, og de andre inntektene kommer fra kjente kilder som SIU, Meltzer og Bergen universitetsfond.

4) Oppdrag

Fakultetet forventer ikke å ha oppdragsaktivitet i 2016

Budsjettforslag BOA for Inntekter Det juridiske fakultet (tusen kr)	**Budsjett 2015 inntekt for aktivitet**	**Budsjett 2016 Inntekt for aktivitet**	**Endring**	**Budsjett 2016 Fakturert inntekt**
Forskningsrådet	5 347	4 994	-353	4 421
EU	-	-	-	-
herav EU, forskning				
herav EU, utdanning og annet				
Andre	7 506	6 411	-1 095	1 660
herav andre - statlige etater	*722*	-	*-722*	-
herav andre - kommunualeflylkeskommunale etater	-	-	-	
herav andre - organisasjoner	-	-	-	
herav andre - gaveforsterkning	*291*	*2 153*	*1 862*	-
herav andre - gaver	*6 013*	*3 238*	*-2 776*	-
heav andre - næringsliv/privat	-		-	
herav andre - Stiftelser	*480*	*1 020*	*540*	*1 660*
herav andre - øvrige	-		-	
Oppdrag	-		-	
Sum	**12 853**	**11 404**	**-1 449**	**6 081**

4. Langtidsvurderinger

Det juridiske fakultet har i årene 2014 og 2015 hatt høyere kostnader enn inntekter. Målet har vært å øke antall personer med førstestillingskompetanse og dermed bedre forholdstallet vitenskapelig:student. Kostnadene var i 2014 kr 6,7 millioner høyere enn inntektene, og for 2015 sier prognosen at overforbruket blir kr 4,9 millioner. Inngående saldo til 2016 vil da være negativ med kr 4,1 millioner.

Økonomiavdelingen har bedt om å få en langtidsvurdering av fakuletets økonomi som går 5 år frem i tid. Ettersom usikkerheten i slike vurderinger øker jo lenger frem i tid en ser, har

fakultetet utarbeidet en prognose for årene 2016-2018 og vil kommentere hvordan utviklingen kan bli etter det.

Langtidsvurderingen viser at fakultetet i årene 2016 til 2018 forventer å ha et forbruk som er i størrelsesorden kr 6-10 millioner høyere enn inntektene.

.

tall i 1000 kr	**2016**	**2017**	**2018**
Overført fra foregående år	4 100	12 100	18 100
Merforbrukt inneværende år	8 000	6 000	10 000
Overført til neste år	12 100	18 100	28 100

Fakultetet har i langtidsprognosen tatt høyde for alle kjente endringer som påvirker vurderingen, deriblant styrking av fakultetet med kr 3 millioner i 2016 og 2017, men også kutt som følge av strategikutt på 1,5% og effektiviseringskutt på 0,5% i årene 2016-2018.

Fakultetet vil ha behov for kr 10 millioner i varig styrking av grunnbevilgningen, utover tidligere lovet styrking for årene 2016 og 2017 på til sammen kr 6 millioner.. Dette forventes å gi en liten, positiv overføring til 2019.

Hvordan kan fakultetet etter å ha blitt styrket med kr 10 millioner over 3 år fremdeles bruke betydelig mer penger det inntektene skulle tilsi?

- I årene fra 2014, 2015 og 2016 har fakultetet fått rammekutt på hhv kr 2,1 millioner, kr 2,3 millioner og kr 2,4 millioner, til sammen kr 6,8 millioner.
- Fakultetet har fått lite igjen når disse midlene har blitt omfordelt. Noe har kommer gjennom DigUiB-satsingen, men her har fakultetet selv også langt inn egeninnsats.
- Fakultetet startet oppbemanningen før midlene begynte å kommer i 2015, med den følge at de fulle kostnadene kommer nå i 2015 og i årene som kommer.
- Interne professoropprykk øker lønnskostandene med om lag kr 1 million pr år.